

Дело C-388/20

Преюдициално запитване

Дата на постъпване в Съда:

14 август 2020 г.

Запитваща юрисдикция:

Bundesgerichtshof (Германия)

Дата на акта за преюдициално запитване:

23 юли 2020 г.

Ищец в първоинстанционното производство и в производството по ревизионно обжалване:

Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände — Verbraucherzentrale Bundesverband e. V

Ответник в първоинстанционното производство и в производството по ревизионно обжалване:

Dr. August Oetker Nahrungsmittel KG

**BUNDESGERICHTSHOF (ФЕДЕРАЛЕН ВЪРХОВЕН СЪД,
ГЕРМАНИЯ)**

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

[...]

обявено на

23 юли 2020 г.

[...]

По дело

Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände —
Verbraucherzentrale Bundesverband e. V, [...]

[...] Берлин,

ищец в първоинстанционното производство и в производството по
ревизионно обжалване:

[...]

срещу

Dr. August Oetker Nahrungsmittel KG, [...]

Билефелд,

ответник в първоинстанционното производство и в производството по
ревизионно обжалване:

[...] **[ориг. 2]**

Първо гражданско отделение на Bundesgerichtshof (Федерален върховен съд,
Германия) [...]

определи:

I. Спира производството по делото.

II. Отправя до Съда на Европейския съюз следните преюдициални въпроси относно тълкуването на член 31, параграф 3, втора алинея и член 33, параграф 2, втора алинея от Регламент (ЕС) № 1169/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 година за предоставянето на информация за храните на потребителите, за изменение на регламенти (ЕО) № 1924/2006 и (ЕО) № 1925/2006 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 87/250/ЕИО на Комисията, Директива 90/496/ЕИО на Съвета, Директива 1999/10/ЕО на Комисията, Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2002/67/ЕО и 2008/5/ЕО на Комисията и на Регламент (ЕО) № 608/2004 на Комисията (ОВ L 304, 2011 г., стр. 18, наричан по-нататък „Регламентът за предоставянето на информация за храните“, „РПИХ“):

1. Трябва ли член 31, параграф 3, втора алинея от РПИХ да се тълкува в смисъл, че тази разпоредба се прилага само към храните, за които е необходимо приготвяне и начинът на приготвяне е предварително зададен?
2. При отрицателен отговор на първия въпрос: с формулировката „на 100 g“, използвана в член 33, параграф 2, втора алинея от РПИХ, единствено 100 g продукт във вида, в който се продава, ли се има предвид, или — най-малкото и — 100 g от храната след приготвянето ѝ? **[ориг. 3]**

Мотиви:

- 1 I. Наред с останалото, ответникът произвежда предварително опакованата храна „Dr. Oetker Vitalis Knuspermüsli Schoko + Keks“ и я продава на германския пазар в правоъгълна картонена опаковка. На тясната странична част на опаковката, под надписа „Хранителна информация“, се съдържат данни за енергийната стойност и количествата мазнини, наситени мастни киселини, въглехидрати, захари, белтък и сол, от една страна, на 100 g продукт във вида, в който се продава, и, от друга, на една порция от храната след приготвянето ѝ, състояща се от 40 g продукт и 60 ml мляко с 1,5 % съдържание на мазнини. На предната страна на опаковката в основното зрително поле са повторени данните за енергийната стойност и количествата мазнини, наситени мастни киселини, захари и сол, на 100 грамова порция от храната след приготвянето ѝ, състояща се от 40 g продукт и 60 ml мляко с 1,5 % съдържание на мазнини.
- 2 Ищецът е [...] Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände — Verbraucherzentrale Bundesverband e. V. Според него с обявяването на лицевата страна на опаковката на енергийната стойност за 100 g от храната след приготвянето ѝ, а не за 100 g от продукта във вида, в който се продава, представянето на продукта на ответника нарушава разпоредбите на РПИХ относно обявяването на хранителната стойност при изразяване в порции.
- 3 С иска, предявен след изпращането на писмена покана, с която обаче ответникът не се съобразява, ищецът моли Съда

да осъди ответника [...] да преустанови рекламата, респ. възлагането на рекламиране в рамките на търговската дейност относно „Vitalis Müsli“, както е илюстрирано [по-долу] в приложение K2, с обявяване на хранителната информация за порция, без допълнително обявяване на енергийната стойност за 100 g от продукта във вида, в който се продава, т.е. за 100 g от продукта преди приготвянето му. [ориг. 4]

[ориг. 5]

- 4 Освен това ищецът иска обезщетение за общите разходи в размер на 214 EUR заедно с лихвите.
- 5 Landgericht (Областен съд, Германия) уважава иска [...]. Подадената от ответника жалба води до отхвърлянето на иска [...]. С допуснатата от въззивната инстанция ревизионна жалба, която ответникът иска да бъде отхвърлена, ищецът поддържа исканията си.
- 6 II. Уважаването на ревизионната жалба зависи от тълкуването на член 31, параграф 3 и член 33, параграф 2 от РПИХ. Ето защо преди да бъде постановено решение по жалбата, производството по делото трябва да бъде спряно и на основание на член 267, първа алинея, буква б) и трета алинея ДФЕС да се отправи преюдициално запитване до Съда на Европейския съюз.
- 7 1. Въззивната инстанция не счита направените искания за обосновани от член 8, параграф 1, първо изречение, член 3, параграф 1, член 3а от Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb (Закон срещу нелоялната конкуренция, наричан по-нататък „UWG“) във връзка с член 33, параграф 2, втора алинея от РПИХ и член 12, параграф 1, второ изречение от UWG и в това отношение посочва:
 - 8 Видно от систематичната връзка на съответните правни режими, предвидени в РПИХ, правният режим по член 33, параграф 2, втора алинея от РПИХ, който единствено може да се разглежда като основание за задължение на ответника да обяви на предната страна на опаковката на продукта, освен вече наличната информация за хранителната стойност, също и енергийната му стойност във вида, в който се продава, в крайна сметка не обосновава такова задължение. Информацията на тясната странична част на опаковката на продукта на ответника, която не е предмет на спора, има за цел да изпълни уреденото в член 30, параграф 1 от РПИХ задължително обявяване на хранителната стойност. Информацията на предната страна (лицевата страна) на опаковката обаче представлява повторена информация по смисъла на член 30, параграф 3, буква б) от РПИХ. В това отношение **[ориг. 6]** съгласно член 33, параграф 2, втора алинея от РПИХ когато в тази повторена информация количеството на хранителните вещества и енергийната стойност се обозначава само за порции, е необходимо енергийната стойност (допълнително) да се изрази и за 100 грама. На поставения в тази връзка въпрос дали, както счита ищецът, с формулировката „на 100 g“, използвана в член 33, параграф 2, втора алинея от РПИХ, се има предвид 100 g продукт във вида, в който се продава, или, както счита ответникът, се има предвид (и) 100 g от храната след приготвянето ѝ, следва да се отговори в последния смисъл.
- 9 Съгласно член 31, параграф 3, втора алинея от РПИХ информацията относно енергийната стойност може да се отнася и за храната след приготвянето ѝ, при условие че, както в разглеждания случай, са предоставени достатъчно

подробни указания за приготвянето и информацията се отнася за храната във вида, в който е приготвена за консумация. РПИХ не съдържа индикации в подкрепа на схващането на Landgericht, че под „приготвяне“ в този смисъл следва да се разбират само „твърде обширни етапи“ като готвене или затопляне. Разпоредбата на член 32, параграф 2 от РПИХ, по силата на която енергийната стойност и количеството на хранителните вещества се изразяват чрез количество в 100 g или в 100 ml, следва да се тълкува във връзка с член 31, параграф 3 от РПИХ, така че в съответствие с нея енергийната стойност да трябва да се посочва, респ. да може да се посочва или по отношение на 100 g от продукта във вида, в който се продава, или по отношение на 100 g от храната след приготвянето ѝ. В отклонение от член 32, параграф 2 от РПИХ, точно за случая, посочен в член 30, параграф 3, буква б) от РПИХ, който е и настоящият случай, разпоредбата на член 33, параграф 2, първа алинея от РПИХ предвижда количеството на хранителните вещества по изключение да може да се изрази и в порции, без да е задължително теглото им, респ. обемът им да е 100 грама, респ. 100 ml. В тези случаи член 33, параграф 2, втора алинея от РПИХ изисква информацията за енергийната стойност да се изразява както на порция, така и на 100 грама. Няма основание изразяването на количества „на 100 g“ в член 33, параграф 2, втора алинея от РПИХ да се тълкува различно от това в член 32, параграф 2 от РПИХ, където се допуска и изразяване на енергийната стойност на 100 g от храната след приготвянето ѝ. [ориг. 7]

- 10 2. Уважаването на ревизионната жалба зависи от това дали член 31, параграф 3 и член 33, параграф 2 от РПИХ трябва да се тълкуват в смисъл, че е забранено в случай като настоящия да се обявява с рекламна цел хранителната информация на порция от храната след приготвянето ѝ, без допълнително да се посочва енергийната стойност на 100 g от храната във вида, в който се продава.
- 11 а) Съгласно член 30, параграф 1, първа алинея от РПИХ задължителното обявяване на хранителната стойност на храните, които, както продукта на ответника, попадат в приложното поле на глава IV, раздел 1 от Регламента (вж. член 29 от РПИХ), включва енергийната стойност (буква а) и количествата мазнини, наситени мастни киселини, въглехидрати, захари, белтък и сол (буква б). В съответствие с член 34, параграф 1, първо изречение от РПИХ данните се включват в едно и също зрително поле (член 2, параграф 2, буква к) от РПИХ) и съгласно член 34, параграф 2, първо изречение от РПИХ се представят в таблична форма с подравнени номера, ако пространството го позволява, както в спорния случай. За изпълнението на това задължително обявяване на хранителната стойност служи информацията на тясната странична част на опаковката на продукта на ответника, която не е предмет на спора.
- 12 б) Когато етикетирането на предварително опаковани храни, както в спорния случай, се осигурява посоченото в член 30, параграф 1 от РПИХ задължително обявяване на хранителната стойност, в съответствие с член 30,

параграф 3, буква б) от РПИХ върху опаковката може да се повтори енергийната стойност заедно с количеството мазнини, наситени мастни киселини, захари и сол. Съгласно член 34, параграф 3, първа алинея, буква а) от РПИХ тези данни се представят в основното зрително поле, но в съответствие с член 34, параграф 3, втора алинея, от РПИХ могат да бъдат представени и във форма, различна от указаната в член 34, параграф 2 от РПИХ. Спорните данни на предната страна на опаковката относно енергийна стойност, мазнини, наситени мастни киселини, захари и сол представляват такова доброволно повторена информация. [ориг. 8]

- 13 Спорно е дали член 31, параграф 3, втора алинея от РПИХ следва да се тълкува в смисъл, че този правен режим се прилага само спрямо храните, за които е необходимо приготвяне, и начинът на приготвяне е предварително зададен (първи преюдициален въпрос).
- 14 аа) Съгласно член 31, параграф 3, първа алинея от РПИХ енергийната стойност и количеството хранителни вещества, посочени в член 30, параграфи 1—5 от РПИХ, отговарят на стойностите и количествата, съдържащи се в храната във вида, в който тя се продава. Съгласно член 31, параграф 3, втора алинея от РПИХ когато това е уместно, информацията може да се отнася за храната след приготвянето ѝ, при условие че са предоставени достатъчно подробни указания за приготвянето и информацията се отнася за храната във вида, в който е приготвена за консумация. Правният режим на член 31, параграф 3 от РПИХ се прилага не само по отношение на задължително обявяване на хранителната стойност (член 30, параграф 1 от РПИХ), но и в случаите на доброволно повторно обявяване на хранителната стойност (член 30, параграф 3 от РПИХ).
- 15 бб) Спорните данни на предната страна (в основното зрително поле) на опаковката относно енергийната стойност (енергия), мазнините, наситените мастни киселини, захари и сол се отнасят не до храната във вида, в който се продава (член 31, параграф 3, първа алинея от РПИХ), а до храната след приготвянето ѝ (член 31, параграф 3, втора алинея от РПИХ), а именно приготвеното с мляко мюсли, при което са предоставени достатъчно подробни указания за приготвянето (към 40 g мюсли се прибавят 60 ml мляко с 1,5 % съдържание на мазнини) и информацията се отнася за храната във вида, в който е приготвена за консумация. Според настоящия съдебен състав въззивната инстанция правилно приема, че РПИХ не съдържа индикации в подкрепа на схващането на Landgericht, че под „приготвяне“ по смисъла на тази разпоредба следва да се разбират само „твърде обширни етапи“ като готвене или затопляне.
- 16 вв) Спорно е обаче дали, както се изтъква в съдебното заседание в производството по ревизионно обжалване, член 31, параграф 3, втора алинея от РПИХ се прилага само спрямо храните, за които е необходимо приготвяне и начинът на приготвяне е предварително зададен, като напр. инстантни супи, пудинги, разтворими [ориг. 9] напитки, сосове на прах или

миксове за изпичане във фурна. Този въпрос е от значение за разрешаването на спора, тъй като в спорния случай посоченото условие не е изпълнено. Мюсли може да се приготвя по различни начини. То може да бъде приготвено напр. с прясно или кисело мляко, а млечните продукти могат да имат различно съдържание на мазнини; освен това към тях могат да бъдат прибавяни различни съставки, като плодове или мед. На въпроса не може да се отговори еднозначно.

- 17 (1) Съгласно практиката на Съда на Европейския съюз както от изискването за еднакво прилагане на правото на Съюза, така и от принципа за равенство следва, че разпоредба от правото на Съюза, чийто текст не съдържа изрично препращане към правото на държавите членки с оглед на определянето на нейния смисъл и обхват, трябва по принцип да получи самостоятелно и еднакво тълкуване навсякъде в Съюза. При това тълкуването трябва да отчита не само съдържанието, но и контекстът ѝ и целта, преследвана с правната уредба, от която тя е част (решение от 21 юни 2018 г., Oberle, C-20/17, EU:C:2018:485, т. 33; решение от 23 май 2019 г., C-658/17, WB, EU:C:2019:444, т. 50).
- 18 (2) В общоупотребимия език като „храни след приготвянето им“ принципно следва да се разбират всички годни за консумация храни; те следва да се разграничат от такива храни, които, както напр. плодовете, сами по себе си са готови за консумация [...]. От контекста на разпоредбата на член 31, параграф 3, втора алинея от РПИХ следва също, че понятието „храна след приготвянето ѝ“ принципно включва всички храни във вида, в който са приготвени за консумация. Въвеждащият тази разпоредба израз „когато това е уместно“ обаче би могъл да означава, че разпоредбата не обхваща всички случаи, при които информацията се отнася за храна във вида, в който е приготвена за консумация. Предвид целта [ориг. 10] на разпоредбата, не изглежда изключено тя да визира само храните, чийто начин на приготвяне е предварително зададен. Съгласно съображение 35 от РПИХ разпоредбите относно задължителната информация за хранителната стойност целят да осигурят възможност за сравнение между продукти в опаковки с различни размери. За да удовлетвори средностатистическия потребител и за да изпълни информационната си цел, информацията следва да бъде проста и лесна за разбиране (вж. съображение 41). Ако дадена храна може да бъде приготвена по различни начини, данните за енергийната стойност и количеството хранителни вещества на храната след приготвянето ѝ, които се отнасят до предложението за приготвяне на производителя, обикновено не позволяват да се направи сравнение със съответните храни на други производители. В такива случаи улесняването на сравнението в достатъчна степен на енергийната стойност и количеството хранителни вещества би могло да се гарантира само ако информацията се отнася до храната във вида, в който се продава. Това би могло да означава, че в такива случаи данните за енергийната стойност и количеството хранителни вещества не могат да се отнасят до храната след приготвянето ѝ, а трябва да се отнасят до храната във вида, в който се продава.

- 19 г) При отрицателен отговор на първия преюдициален въпрос се поставя въпросът дали с формулировката „на 100 g“, използвана в член 33, параграф 2, втора алинея от РПИХ, се има предвид единствено 100 g продукт във вида, в който се продава, или — най-малкото — и 100 g от храната във вида, в който е приготвена за консумация (втори преюдициален въпрос).
- 20 аа) Съгласно член 32, параграф 2 от РПИХ енергийната стойност и количеството на хранителните вещества, посочени в член 30, параграфи 1—5 от РПИХ, се изразяват чрез количество в 100 g или в 100 ml. Съгласно член 33, параграф 1, буква а) от РПИХ в допълнение към тази форма на изразяване енергийната стойност и количеството на хранителните вещества, посочени в член 30, параграфи 1—5 от РПИХ, могат да бъдат изразени в порции и/или в единици за консумация, които лесно се разпознават от потребителя, при условие че използваните порции или единици за консумация са количествено определени върху етикета и че е обявен броят на порциите или единиците за консумацията, които се съдържат в опаковката. Съгласно член 33, параграф 2, първа алинея от РПИХ [ориг. 11] чрез дерогация от член 32, параграф 2 от РПИХ в случаите, посочени в член 30, параграф 3, буква б) от РПИХ, енергийната стойност и количеството на хранителните вещества и/или процентът от референтните количества за прием, предвидени в приложение XIII, част Б, могат да бъдат изразени само в порции или в единици за консумация. Съгласно член 33, параграф 2, втора алинея от РПИХ в такива случаи енергийната стойност се изразява на 100 g или 100 ml и на порции или в единици за консумация.
- 21 бб) В съответствие с член 33, параграф 2, първа алинея от РПИХ ответникът в разглеждания случай е можел доброволно да обяви повторно само в порции енергийната стойност и количеството хранителни вещества съгласно член 30, параграф 3, буква б) от РПИХ. Той е можел също така, както е станало в случая, да посочи количеството хранителни вещества в порции на храната след приготвянето ѝ, тъй като член 33, параграф 2, първа алинея от РПИХ се прилага и в случай че информацията се отнася до храната във вида, в който тя се продава (член 31, параграф 3, първа алинея от РПИХ), и в разглеждания случай, при който тази информация се отнася до храната след приготвянето ѝ (член 31, параграф 3, втора алинея от РПИХ). И в спорния случай ответникът обявява количеството хранителни вещества „само“ в порции на храната след приготвянето ѝ; това не се поставя под въпрос от факта, че използваната порция е количествено определена върху етикета като е посочено „= 100 g“.
- 22 вв) Ето защо в съответствие с член 33, параграф 2, втора алинея от РПИХ ответникът е длъжен да изрази енергийната стойност на 100 g или 100 ml и на порции или в единици за консумация. Освен това ответникът обявява енергийната стойност на порция от храната след приготвянето ѝ и количествено определя размера на порцията като посочва „= 100 g“. Въпреки това е спорно дали същевременно с тази информация ответникът

изпълнява и задължението си да обяви енергийната стойност на „100 g“. Това би било така само ако, както счита ответникът, с формулировката „на 100 g“, използвана в член 33, параграф 2, втора алинея от РПХ, [ориг. 12] се има предвид единствено 100 g от храната след приготвянето ѝ, а не само, както счита ищецът, 100 g от храната във вида, в който се продава. На този въпрос също не може да се отговори еднозначно.

- 23 гг) Отговорът на този въпрос не може да се изведе нито от текста, нито от контекста на разпоредбата. Ето защо на въпроса може да се отговори само от гледна точка на целта на обявяването на хранителната стойност.
- 24 (1) Съгласно съображение 35, първо изречение от Регламента, за улесняване на сравнението между продукти в опаковки с различни размери е целесъобразно изискването задължителната информация за хранителната стойност да продължава да се отнася за 100 g или 100 ml и, ако е подходящо, да се допуска допълнителна информация за порциите. За целите на улесняването на сравнението между продукти в опаковки с различни размери, би могло да е уместно да се обявява енергийната стойност на продукта във вида, в който се продава, а не енергийната стойност на приготвена по определена рецепта порция от храната. Възможно е търсеното от законодателя на Съюза улесняване на сравнението с продукти на други производители да бъде постигнато единствено с обявяването на енергийната стойност на определен продукт във вида, в който се продава. Тези продукти навярно не могат да бъдат сравнявани помежду си чрез информацията за хранителните вещества в порции в готово за консумация състояние, тъй като начинът на приготвяне е по преценка на всеки отделен производител. По принцип обаче не е гарантирано, че обявяването на хранителната стойност, което прави възможно улесняването на сравнението между продукти на различни производители — стойност, която се отнася до 100 g или 100 ml от храната във вида, в който се продава — се осъществява в задължителната информация или на предната страна на опаковката. Както задължителната, така и доброволната информация за хранителната стойност може да се отнася както за храната във вида, в който се продава, така и за храната след приготвянето ѝ. Освен това задължителната информация може да не се намира в основното зрително поле, а да е и в друго зрително поле. [ориг. 13]
- 25 (2) От друга страна, от съображение 41 от Регламента следва, че за да удовлетвори среднестатистическия потребител и за да изпълни информационната цел, предоставената хранителна информация следва да бъде проста и лесна за разбиране, така че да не обърка потребителя. Оттук би могло да следва, че задължителното обявяване на хранителната стойност не бива да остава на заден план вследствие на евентуалното объркване обявяване на други разрешени данни в други зрителни полета. Потребителят би могъл да се обърка, ако наред с енергийната стойност на порция от храната след приготвянето ѝ се посочва и енергийната стойност на 100 g от храната преди приготвянето ѝ [...].

[...]

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ